

Full d'informació

maig del 2020

núm. 390

Tribuna

Joan B. López, un record

El passat 26 de febrer moria, als seixanta-tres anys, Joan Baptista López i Melción. Havia nascut el 2 de febrer de 1957, i va sentir la crida de l'arqueologia a una edat una mica més gran que aquells que tot just acaben l'ensenyament secundari, tal vegada per això el seu compromís va ser sempre ferm i redoblat. La primera formació universitària la va realitzar a l'Estudi General de Lleida, sota el mestratge del Dr. Emili Junyent, de qui arribaria a ser un estret col·laborador i amic; la completà a la Universitat de Barcelona, on es llicencià l'any 1987. Dos anys després començava la seva activitat docent a la capital del Segre, alhora que ampliava la seva formació a les excavacions de l'antiga *Lattara* (Lattes, Hérault), al costat de reconeguts arqueòlegs francesos, i va esdevenir membre de l'equip docent i investigador. El 1991 va col·laborar en l'aparició de la *Revista d'Arqueologia de Ponent*; sempre recordarem l'alegria amb què ens mostrà el primer número acabat de sortir de la impremta, una fructífera tasca a la qual va restar vinculat i que ha reportat vint-i-nou números fins al present. L'any 2000 llegia la seva tesi doctoral sobre el poblament protohistòric a la plana occidental catalana i, poc després, en 2002, obtenia plaça de professor titular a la Universitat de Lleida. Allà fou un dels fundadors del Grup d'Investigació Prehistòrica (GIP), desenvolupà una intensa docència, que inclou la direcció de diverses tesis doctorals, i assumí les funcions de Director del Departament d'Història i de Coordinador del seu Grau. Les promocions que ens formàrem en els anys vuitanta del passat segle vàrem sentir la necessitat de renovar els mètodes del treball de camp. En aquest vessant, en Joan excel·lí en molts ordres: la millora dels sistemes de registre, la introducció d'aplicacions informàtiques —avui habituals, aleshores tota una novetat que es realitzava amb el suport d'uns ordinadors primitius que de seguida es penjaven—, la preocupació per

Activitats

CURS D'ARQUEOLOGIA ROMANA. Tenint en compte la situació actual, el curs ha quedat posposat fins a nou avís. Les inscripcions, però, ja estaven tancades. Tan aviat tinguem les noves dates fixades, ho farem saber als inscrits.

ART PRIMER. ARTISTES DE LA PREHISTÒRIA. La visita guiada a aquesta exposició que havia organitzat la Societat Catalana d'Arqueologia, ha quedat anul·lada. El MAC-Barcelona ens ha avançat que l'exposició es prorrogarà fins al 22 de novembre.

COMISSIÓ DE PATRIMONI. Ha estat impartit el Seminari sobre Arqueofurtivisme, a càrrec de Joan Carles Alay, destinat als alumnes del Grau d'Arqueologia de la Universitat de Barcelona, emmarcat en l'assignatura Gestió del Patrimoni Arqueològic. Donades les circumstàncies, aquest any ha estat via telemàtica.

Hem rebut la notícia de la mort, el passat mes de març, de Maria Dolors Lázaro i Palau, una de les associades més antigues i sòcia protectora de la nostra entitat. Va desenvolupar una important tasca de recuperació arqueològica a Prats de Rei (Anoia), i va ser directora del Museu Municipal Josep Castellà i Real d'aquesta població. Descansi en pau.

les datacions calibrades, la formació d'equips multidisciplinaris i un llarg etcètera. Aquells que hem tingut la sort de compartir dies de camp amb ell vàrem descobrir un amic entranyable i una persona senzilla, dotada d'una gran capacitat de treball, que tant es podia manifestar passant hores ajupit tot excavant un fràgil esquelet infantil, com preveient solucions per escometre extenses delimitacions. Fruit de tot això és l'ampla petjada que ha deixat en diversos jaciments catalans, els principals: l'Illa d'en Reixac (Ullastret, Baix Empordà), la necròpolis tumulària de la Colomina (Gerp, la Noguera), la fortalesa dels Vilars (Arbeca, les Garrigues), l'aldea del bronze antic de Minferri (Juneda, les Garrigues), el conjunt megalític dels Reguers de Seró (Artesa de Segre, la Noguera) o la cova sepulcral de la "Senyora de les muntanyes" (Sallent, Coll de Nargó, Alt Urgell). Des de 2017 havia iniciat prometedors treballs a l'*oppidum* ibèric de Gebut (Soses, Segrià). Tota aquesta recerca la va realitzar sense oblidar mai la difusió i el retorn del coneixement a la societat, que el va portar a deixar amics enllà on la desenvolupava. El llegat escrit d'en Joan és abundant, una producció que ha contribuït a

bastament a un millor coneixement de la protohistòria de l'occident català, i que ha quedat aturada quan tots esperaven noves i importants aportacions. Ferm defensor de la formació d'equips, vàrem ser molts els amics i amigues que ens reunirem en el darrer comiat, amb la seva vídua i companya de professió, la també prehistoriadora Natàlia Alonso, i els seus fills Joan i Manel.

Recordo que un dia, de camí cap a l'excavació dels Vilars, sonava a la ràdio del cotxe que compartíem la cançó de Joaquín Sabina *Whisky sin soda* i, quan el cantautor va arribar al vers que diu: "la muerte sin duelo" els ocupats ens vàrem mirar i assentirem. Sense dol, sí, però amb tot el record. Amb el sentit record que vull expressar en nom de tot l'equip directiu de la Societat Catalana d'Arqueologia.

Ignasi Garcés

SOCIETAT CATALANA D'ARQUEOLOGIA
Ca l'Alegre de Dalt, 79, 1r 2a
08024 BARCELONA
Tel. 934 673 004
A/e: sca@scarqueologia.com
<http://www.scarqueologia.com>

Arqueologia virtual

Us volem suggerir, sense cap afany d'exhaustivitat, que us connecteu a internet per a veure i gaudir d'unes quantes pàgines referides a jaciments arqueològics espanyols amb reconstruccions i visites virtuals. Esperem que us agradin i us ajudin a passar aquests dies de confinament. Salut.

Altamira, conservació i neocueva

<https://www.youtube.com/watch?v=wb5bpaAudbc>

Coves del Cantàbric amb art

<https://cuevas.culturadecantabria.com/chufin/visita-virtual/>

Ekain

<https://www.ekainberri.eus/el-origen/ekain-visita-virtual-second-canvas/>

Los Millares

<https://www.youtube.com/watch?v=JwKAPvKleks>
<https://www.youtube.com/watch?v=oyDxZDU1aOI>

La Almoloya

<https://www.ruta-argarica.es/la-almoloya/vuelo-virtual-ay/>

La Bastida de Totana

<https://www.ruta-argarica.es/la-bastida/vuelo-virtual-ba/>

Torrelló del Boverot

<https://sketchfab.com/3d-models/torrello-del-boverot-almassora-spain-62ddabc97ad849ad8010c33478fb6178>

La Bastida de les Alcusses

<https://www.youtube.com/watch?v=-UJ9ioQ7Fv0>
<https://www.youtube.com/watch?v=mBkr6jjCy3Y>

Els Vilars

<https://www.rtve.es/alcarta/videos/la-aventura-del-saber/aventuratunel/3606116/>

Ullastret

<http://patrimoni.gencat.cat/ca/histories/ullastret-3d-caminar-una-ciutat-iberica-de-fa-2000-anys>

Tarraco i jaciments perifèrics relacionats (arc de Berà, Centelles, etc.)

https://www.tarraco360.com/tour/virtual_ca.html

Barcino

<https://ajuntament.barcelona.cat/arqueologiabarcelona/pla-barcino/barcino3d/>

Baelo Claudia

https://artsandculture.google.com/streetview/conjunto-arqueol%C3%B3gico-de-baelo-claudia/zAE0qqsz-8G91w?sv_lng=-5.774894931785752&sv_lat=36.08959692285507&sv_h=168&sv_p=0&sv_pid=ehpWToti8EYs0KhI9gMT7A&sv_z=1.0000000000000002

El Bovalar

<https://sketchfab.com/3d-models/paleochristian-basilica-of-el-bovalar-eca4b5cbea5846a3b0319ab2682a5680>

Medina Azahara

<https://www.youtube.com/watch?v=WiU4Riu8KaA>

https://artsandculture.google.com/streetview/conjunto-arqueol%C3%B3gico-medina-azahara-museo-y-yacimiento/RwEebp4lFSfpw?sv_lng=-4.867472543507461&sv_lat=37.88714215143411&sv_h=158&sv_p=0&sv_pid=kylBgFz7CN3PsqKmaksyvg&sv_z=1

Alcazaba de Almeria

https://artsandculture.google.com/streetview/conjunto-monumental-de-la-alcazaba-de-almer%C3%ADa/eQEfQoYXB4HnbA?sv_lng=-2.470055074216049&sv_lat=36.84045408215449&sv_h=129.96910612789358&sv_p=-4.691186165596534&sv_pid=vJUHryS9VmdHIVjbyUkwnQ&sv_z=1.0000000000000002

Reconstrucció digital d'un carrer de la ciutat ibèrica d'Ullastret (Generalitat de Catalunya).